A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2019. szeptember 12.*

„Fellebbezés – Környezet – Géntechnológiával módosított termékek – A géntechnológiával módosított MON 87701 x MON 89788 szójababot tartalmazó termékek forgalomba hozatalának engedélyezéséről szóló bizottsági határozat – 1367/2006/EK rendelet – A 10. cikk (1) bekezdése – A környezeti ügyekben a nyilvánosságnak a döntéshozatalban való részvételével kapcsolatos rendelkezések alapján benyújtott, a határozat belső felülvizsgálata iránti kérelem – A kérelem elutasítása”

A C-82/17. P. sz. ügyben,

a **TestBioTech eV** (székhelye: München [Németország]),

a **European Network of Scientists for Social and Environmental Responsibility eV** (székhelye: Braunschweig [Németország]),

a **Sambucus eV** (székhelye: Vahlde [Németország])

(képviselik őket: K. Smith QC és J. Stevenson barrister)

fellebbezőknek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2017. február 14-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

az **Európai Bizottság** (képviselik: L. Flynn, G. Gattinara és C. Valero, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

a **Monsanto Europe** (székhelye: Antwerpen [Belgium]),

a **Monsanto Company** (székhelye: Wilmington [Amerikai Egyesült Államok])

(képviselik őket kezdetben: M. Pittie, később: és P. Honoré és A. Helfer ügyvédek),

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága,

az **Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA)**

beavatkozó felek az elsőfokú eljárásban,

* Az eljárás nyelve: angol.

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: M. Vilaras, a negyedik tanács elnöke, a harmadik tanács elnökeként eljárva, J. Malenovský, L. Bay Larsen (előadó), M. Safjan és D. Šváby bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2018. június 27-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2018. október 17-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Fellebbezésükkel a TestBioTech eV, a European Network of Scientists for Social and Environmental Responsibility eV és a Sambucus eV az Európai Unió Törvényszékének 2016. december 15-i TestBioTech és társai kontra Bizottság ítéletének (T-177/13, nem tették közzé, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2016:736) hatályon kívül helyezését kéri, amellyel a Törvényszék elutasította az e felek által a géntechnológiával módosított MON 87701 x MON 89788 (MON 877Ø1-2 × MON 89788-1) szójababot tartalmazó, abból álló vagy abból előállított termékek forgalomba hozatalának az 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti engedélyezéséről szóló, 2012. június 28-i 2012/347/EU bizottsági végrehajtási határozat belső felülvizsgálatára vonatkozó, 2013. január 8-i bizottsági határozat (a továbbiakban: vitatott határozat) megsemmisítése iránt benyújtott keresetet.

Jogi háttér

Az 1829/2003/EK rendelet

2 A géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló, 2003. szeptember 22-i 1829/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2003. L 268., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 32. kötet, 432. o.) (6) preambulumbekezdése értelmében „[m]íg a lényegi egyenértékűség kulcsfontosságú lépés a géntechnológiával módosított élelmiszerek biztonságának értékelési eljárásában, önmagában nem számít biztonsági értékelésnek”.

3 Az 1829/2003 rendelet 5. cikkének (8) bekezdése és 17. cikkének (8) bekezdése úgy rendelkezik, hogy e rendelet alkalmazásának időpontját megelőzően az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) részletes iránymutatásokat tesz közzé annak érdekében, hogy segítséget nyújtson a kérelmezőknek a GMO-k forgalombahozatali engedélye iránti kérelmek elkészítéséhez és benyújtásához az emberi fogyasztásra szánt élelmiszerek, illetve az állatok takarmányozására szánt élelmiszerekre vonatkozóan.

4 E rendelet 5. cikke (3) bekezdésének f) pontja értelmében a GMO forgalomba hozatalának engedélyezése iránti kérelemhez csatolni kell „vagy a megfelelő információkkal és adatokkal alátámasztott elemzést, amely igazolja, hogy az élelmiszer jellemzői nem különböznek a hagyományos megfelelő jellemzőitől, tekintetbe véve az ilyen jellemzők természetes eltéréseire vonatkozó elfogadott határértékeket és a 13. cikk (2) bekezdése a) pontjában meghatározott feltételeket, vagy az élelmiszernek a 13. cikk (2) bekezdése a) pontjával és a (3) bekezdéssel összhangban álló címkézésére vonatkozó javaslatot”.

5 Az említett rendelet 16. cikke (1) bekezdésének a) pontjának szövege a következő:

„A 15. cikk (1) bekezdésében említett takarmány:

a) nem gyakorolhat kedvezőtlen hatást az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre.”

Az 1367/2006/EK rendelet

6 A környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhusi Egyezmény rendelkezéseinek a közösségi intézményekre és szervekre való alkalmazásáról szóló, 2006. szeptember 6-i 1367/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2006. L 264., 13. o.) (11), (18), (19) és (21) preambulumbekezdése a következőképpen szól:

„(11) Az egyedi hatállyal bíró igazgatási aktusok esetén – amennyiben kötelező erővel és külső hatással bírnak – lehetővé kell tenni a belső felülvizsgálatot. […]

[…]

(18) Az Aarhusi Egyezmény 9. cikkének (3) bekezdése előírja a bírósági és egyéb felülvizsgálati eljárásokhoz való jogot a magánszemélyek és hatóságok olyan jogi aktusainak vagy mulasztásainak megtámadására, amelyek sértik a környezetre vonatkozó jogi rendelkezéseket. Az igazságszolgáltatáshoz való jogra vonatkozó rendelkezéseknek összhangban kell lenniük a Szerződéssel. Ebben az összefüggésben helyénvaló, hogy e rendelet kizárólag a hatóságok jogi aktusaira és mulasztásaira vonatkozzon.

(19) A megfelelő és hatékony jogorvoslat biztosítása érdekében – beleértve a Szerződés vonatkozó rendelkezései értelmében az Európai Közösségek Bíróságánál rendelkezésre álló jogorvoslatokat is – helyénvaló, hogy az a közösségi intézmény vagy szerv, amely a kifogásolt jogi aktust kibocsátotta, illetve feltételezett igazgatási mulasztás esetén azt elmulasztotta, lehetőséget kapjon korábbi döntésének felülvizsgálatára vagy mulasztás esetén a jogi aktus kibocsátására.

[…]

(21) Amennyiben a belső ellenőrzés [helyesen: felülvizsgálat] iránti korábbi kérelmek sikertelenek voltak, az érintett nem kormányzati szervezeteknek lehetőséget kell biztosítani eljárás indítására a Bíróságon a Szerződés vonatkozó rendelkezéseivel összhangban.”

7 Az 1367/2006 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének g) pontja szerint ez utóbbi alkalmazásában „igazgatási aktus” alatt az uniós intézmény vagy szerv által hozott, egyedi hatállyal, valamint környezetvédelmi jogon alapuló, jogilag kötelező és külső hatással bíró, valamennyi intézkedés értendő.

8 E rendeletnek az „Igazgatási aktusok belső felülvizsgálata iránti kérelmek” című 10. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Bármely, a 11. cikkben foglalt feltételeknek megfelelő nem kormányzati szervezet jogosult belső felülvizsgálat iránti kérelmet benyújtani azon [uniós] intézményhez vagy szervhez, amely a környezetvédelmi jog alapján igazgatási aktust fogadott el, vagy – feltételezett igazgatási mulasztás esetén – el kellett volna fogadnia.

E kérelmet írásban kell benyújtani az igazgatási aktus elfogadását, közlését vagy kihirdetését – ezek közül az utolsó időpontját – követő hat héten belül, illetve feltételezett mulasztás esetén hat héten belül azt az időpontot követően, amikor az igazgatási aktust meg kellett volna hozni. A kérelemnek tartalmaznia kell a felülvizsgálat indokait.

(2) Az (1) bekezdésben említett [uniós] intézménynek vagy szervnek valamennyi ilyen kérelmet el kell bírálnia, kivéve, ha a kérelem nyilvánvalóan alaptalan. Az [uniós] intézménynek vagy szervnek a lehető leghamarabb, de legkésőbb tizenkét héttel a kérelem átvételét követően írásos válaszban ki kell fejtenie indokait.

(3) Amennyiben az [uniós] intézmény vagy szerv a megfelelő gondosság ellenére sem képes a (2) bekezdéssel összhangban intézkedni, a kérelmet benyújtó nem kormányzati szervezetet a lehető leghamarabb, de legkésőbb az említett bekezdésben meghatározott időszakon belül értesítenie kell mulasztásának okairól, illetve arról, hogy mikor szándékozik intézkedni.

Az [uniós] intézménynek vagy szervnek a kérelem átvételét követő tizennyolc hetet meg nem haladó teljes határidőn belül intézkednie kell.”

9 Az említett rendeletnek „A Bíróság előtti eljárások” című 12. cikke előírja:

„(1) A 10. cikk szerinti belső felülvizsgálat iránti kérelmet benyújtó nem kormányzati szervezet a Szerződés vonatkozó rendelkezéseivel összhangban eljárást indíthat a Bíróságon.

(2) Amennyiben az [uniós] intézmény vagy szerv elmulaszt a 10. cikk (2) vagy (3) bekezdésével összhangban intézkedni, a nem kormányzati szervezet a Szerződés vonatkozó rendelkezéseivel összhangban eljárást indíthat a Bíróság előtt.”

A jogvita előzményei

10 Az elsőként említett fellebbező, a TestBioTech egy német nonprofit egyesület, amelynek társadalmi célja a független kutatás és a biotechnológia következményeivel kapcsolatos társadalmi vita előmozdítása. A másodikként említett fellebbező, a European Network of Scientists for Social and Environmental Responsibility egy német nonprofit egyesület, amelynek célja a tudomány és a kutatás előmozdítása a környezetvédelem, a biológiai sokféleség és az emberi egészségnek az új technológiák és az azok segítségével előállított termékek kedvezőtlen hatásaival szembeni védelme terén. A harmadikként említett fellebbező, a Sambucus egy német nonprofit környezetvédelmi szervezet, amelynek társadalmi célja kulturális tevékenységekhez kötődik.

11 2009. augusztus 14-én a Monsanto Europe az 1829/2003 rendelettel összhangban a MON 87701 x MON 89788 szójababot (a továbbiakban: módosított szója) tartalmazó, abból álló vagy abból előállított élelmiszerek, élelmiszer-összetevők és takarmány forgalomba hozatala iránti kérelmet nyújtott be az illetékes holland hatósághoz. A kérelem az élelmiszerektől és takarmányoktól eltérő, módosított szóját tartalmazó vagy abból álló, és az összes többi szójával azonos felhasználásra – a termesztés kivételével – szánt szója forgalomba hozatalára is vonatkozott.

12 A módosított szója egy hibrid termék. Olyan hagyományos szaporítási módszerekkel állítják elő, amelyeket két szülőnövény – jelen esetben a MON 87701 szójabab és a MON 89799 szójabab (a továbbiakban: szülők) – genetikai anyagainak kombinációja céljából alkalmaznak. A szülők maguk is géntechnológiával módosítottak. Mivel az két szülő módosított génjeit vegyíti egymással, e jelenséget „halmozó eseménynek” nevezik.

13 2012. február 15-én az EFSA az 1829/2003 rendelet alapján általános állásfoglalást bocsátott ki, amelyben megállapította, hogy a módosított szója megfelel az e rendeletben foglalt feltételeknek a forgalomba hozatalához.

14 A jelen ítélet 1. pontjában említett, 2012. június 28-i 2012/347/EU bizottsági végrehajtási határozattal (HL 2012. L 171., 13. o.; a továbbiakban: engedélyező határozat) az Európai Bizottság bizonyos feltételek mellett engedélyezte a következőket:

– a módosított szóját tartalmazó, abból álló vagy abból előállított élelmiszerek és élelmiszer-összetevők;

– a módosított szóját tartalmazó, abból álló vagy abból előállított takarmányok;

– az „ilyen szóját tartalmazó” vagy abból álló, élelmiszerektől és takarmányoktól eltérő termékekben található módosított szója, amelyet – a termesztés kivételével – ugyanolyan felhasználásra szánnak, mint bármely más szóját.

15 2012. augusztus 6-i levelükben a fellebbezők mindegyike azt kérte a Bizottságtól, hogy az 1367/2006 rendelet 10. cikke alapján végezze el az engedélyező határozat belső felülvizsgálatát. A fellebbezők egyebek mellett úgy vélték, hogy téves volt az az megállapítás, amely szerint a módosított szója lényegében egyenértékű a homológjával, hogy nem vették figyelembe a szinergikus vagy kombinált hatásokat, hogy nem értékelték kellőképpen az immunológiai kockázatokat, és hogy nem kérték az egészségre gyakorolt hatások ellenőrzését.

16 A vitatott határozatban a Bizottság arról tájékoztatta az elsőként említett fellebbezőt, hogy nem ismeri el az engedélyező határozat belső felülvizsgálata iránti kérelem alátámasztásaként hivatkozott jogi és tudományos állításokat. A Bizottság tehát úgy vélte, hogy az engedélyező határozat megfelelt az 1829/2003 rendeletnek.

17 Ugyanezen a napon a Bizottság az elsőként említett fellebbezőnek címzett határozattal lényegében azonos határozatokat közölt a másodikként és a harmadikként említett fellebbezővel is.

A Törvényszékhez benyújtott kereset és a megtámadott ítélet

18 A Törvényszék Hivatalához 2013. március 18-án benyújtott keresetlevelükkel a fellebbezők keresetet indítottak a vitatott határozat megsemmisítése iránt.

19 A Bizottság, az EFSA, valamint a Monsanto Europe és a Monsanto Company (a továbbiakban: Monsanto) azt állította, hogy e kereset részben nyilvánvalóan elfogadhatatlan, részben pedig megalapozatlan. Az Egyesült Királyság azt állította, hogy e keresetet teljes egészében el kell utasítani.

20 Keresetük alátámasztásaként a fellebbezők négy jogalapra hivatkoztak: először is arra, hogy nem áll fenn lényegi egyenértékűség a módosított szója és a hagyományos megfelelője között; másodszor arra, hogy nem került sor a szinergikus vagy kombinált hatások, illetve a toxicitás vizsgálatára; harmadszor arra, hogy nem került sor kimerítő immunológiai értékelésre; negyedszer pedig arra, hogy elmaradt a módosított szóját tartalmazó termékek fogyasztásának a forgalomba hozatal engedélyezését követő ellenőrzése.

21 A Törvényszék elfogadhatatlannak nyilvánított egyes olyan kifogásokat vagy érveket, amelyeket az elsőként említett fellebbező a megsemmisítés iránti keresetében megfogalmazott, többek között azzal az indokkal, hogy azok nem szerepeltek az e fellebbező által benyújtott belső felülvizsgálat iránti kérelemben, illetve, hogy azok nem voltak sem koherensek, sem érthetők.

22 Először is a megtámadott ítélet 66. pontjában a Törvényszék hangsúlyozta, hogy az igazgatási aktusnak az 1367/2006 rendelet 10. cikkének (1) bekezdése értelmében vett belső felülvizsgálata iránti kérelemnek kifejezetten meg kell jelölnie a kérelem tárgyát képező aktust, és pontosítania kell a felülvizsgálat indokait. Ezen indokok megkövetelt módon való pontosítása érdekében a kérelmezőnek fel kell tüntetnie minden olyan ténybeli vagy jogi érvet, amely érthető kétségeket vet fel az uniós intézmény vagy szerv által az adott aktusban végzett értékelést illetően. Ennek megfelelően a forgalombahozatali engedélyt vitató harmadik személynek érdemi bizonyítékokat kell szolgáltatnia, amelyek az említett engedély megadásának jogszerűségére vonatkozóan alkalmasak az alapvető kétségek alátámasztására.

23 Ami az EFSA által közzétett iránymutatások jogi értékét illeti, a Törvényszék a megtámadott ítélet 118. pontjában megállapította, hogy „az EFSA iránymutatásai nem kötik a Bizottságot a saját maga által végzett vizsgálat, illetve felülvizsgálat során, bár a Bizottság természetesen dönthet úgy is, hogy azokat az előtte indított ügyekben végzett értékelés hátteréként alkalmazza”.

24 Ezt követően a megtámadott ítélet 229. és 231. pontjában a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy tekintettel az EFSA által az érintett termék toxicitására vonatkozóan végzett értékelésekre, az elsőként említett fellebbező azon érve, amely szerint a Bizottság nem hivatkozhat az összetételek alapvető egyenértékűsége fennállásának megállapítására a „megfelelő toxikológiai vizsgálat” elvégzésének kizárása érdekében, nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a vitatott határozatban a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát vétett volna.

25 Végül, ami a módosított szója toxicitásának – a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2005. február 23-i 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre (HL 2005. L 70., 1. o.) tekintettel történő – megfelelő értékelésének állítólagos hiányát illeti, a Törvényszék a megtámadott ítélet 233. pontjában megállapította, hogy „a glifozát- vagy a gyomirtószertűrő szójáknak figyelembevétele érdekében, a módosított szója 396/2005 rendelet rendelkezései szerinti maximális szermaradvány-tartalmának megállapítása érdekében végzett vizsgálatokat és kiigazításokat az említett rendelet szerinti vizsgálat keretében, nem pedig az 1829/2003 rendelet alapján kell elvégezni”.

26 A Törvényszék a keresetet, a vitatott határozatra vonatkozó részében mint részben hatástalant, illetve mint részben elfogadhatatlant, ezt meghaladó részében pedig mint megalapozatlant elutasította. Mivel a hozzá benyújtott keresetet úgy kell tekinteni, mint amely a European Network of Scientists for Social and Environmental Responsibilitynek és a Sambucusnak címzett két határozatra is vonatkozik, a Törvényszék úgy vélte, hogy mivel e határozatok azonosak a vitatott határozattal, a hivatkozott jogalapokat mindenképpen el kell utasítani a vitatott határozatra vonatkozó kereset elutasítását alátámasztó okokkal azonos okok miatt.

A felek kérelmei a fellebbezési eljárásban

27 A fellebbezők azt kérik, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítélet rendelkező részének 1. és 2. pontját;

– a Törvényszékhez benyújtott keresetben foglalt kérelmeknek megfelelően a Bizottság határozatait megsemmisítő ítéletet hozzon; vagy másodlagosan utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé annak teljes újratárgyalása érdekében;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére, és

– rendeljen el minden további szükséges intézkedést.

28 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a fellebbezést, és

– a fellebbezőket kötelezze az első- és a másodfokú eljárás költségeinek viselésére.

29 A Monsanto azt kéri, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a fellebbezést, és

– a fellebbezőket kötelezze a költségek viselésére.

A fellebbezésről

30 Fellebbezésük alátámasztásaként a fellebbezők öt jogalapra hivatkoznak, amelyeket arra alapítanak, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megsemmisítés iránti kereset egyes részeit elfogadhatatlannak, hatástalannak, illetve megalapozatlannak nyilvánította, amikor lehetetlen bizonyítási terhet rótt rájuk, amikor nem ismerte el, hogy az EFSA által jogi kötelezettségeinek megfelelően közzétett iránymutatások jogos bizalmat keltettek azt illetően, hogy azokat később tiszteletben fogják tartani, amikor azt állapította meg, hogy nem volt szükséges megfelelni az 1829/2003 rendelet által megkövetelt kétlépcsős biztonsági vizsgálatnak, és végül, amikor a 396/2005 rendeletet vette alapul a fellebbezők egyes, arra alapított kifogásainak elvetésénél, hogy a Bizottság tévesen mulasztotta el megkövetelni a vitatott szója esetleges toxicitásának teljes körű vizsgálatát, és ellenőrizni a forgalomba hozatal engedélyezését követően a vitatott szója hatásait.

Az első jogalapról

A felek érvei

31 Első jogalapjukkal a fellebbezők azt állítják, hogy a Törvényszék tévesen vélte úgy, hogy egyes érveik, bizonyítékaik vagy dokumentumaik közül néhány elfogadhatatlan, mivel azok nem szerepeltek a felülvizsgálat iránti kérelmekben, illetve azokat nem együttesen nyújtották be az említett kérelmekkel.

32 A fellebbezők úgy érvelnek, hogy az 1367/2006 rendelet 10. cikke alapján benyújtott felülvizsgálati kérelem arra irányul, hogy lehetővé tegye az Unió illetékes intézménye – a jelen esetben az EFSA-val együttesen eljáró Bizottság – számára, hogy felülvizsgálja az általa korábban hozott határozatot, és megállapítsa, hogy az e határozathoz vezető döntéshozatali eljárás megfelel-e a környezetvédelmi jognak.

33 A fellebbezők szerint, noha e rendelkezés értelmében a felülvizsgálat iránti kérelmet benyújtó nem kormányzati szervezetek (a továbbiakban: NGO-k) kötelesek a kért felülvizsgálat indokait pontosan megjelölni, ezen NGO-k nem léphetnek a megkeresett intézmény helyébe annak érdekében, hogy részletesen kifejtsék azon felülvizsgálat eredményét, amelyet az intézménynek kellene elvégeznie. Így, amennyiben az NGO-k felülvizsgálati kérelmet nyújtanak be a felülvizsgálat iránti kérelemre vonatkozó határozattal szemben, biztosítani kell számukra, hogy kifejthessék azokat az indokokat, amelyekre a felülvizsgálati kérelmeikben hivatkoztak, illetve arra, hogy ezen indokokat további részletekkel és bizonyítékokkal egészíthessék ki, mindannak bizonyítása érdekében, amit az illetékes intézménynek kellene megállapítania vagy figyelembe vennie, ha helyt adna e felülvizsgálati kérelemnek. Azon követelmény túlzottan megszorító értelmezése, hogy a kérelmezőnek meg kell jelölnie azon indokokat, amelyek alapján a felülvizsgálatot kéri, ellentétes az 1367/2006 rendelet tárgyával és céljával, ami nem más, mint a környezeti ügyekben az igazságszolgáltatáshoz való jog lehetővé tétele.

34 A fellebbezők úgy vélik, hogy mivel a Törvényszék tévesen értelmezte és alkalmazta az 1367/2006 rendelet 10. cikkének (1) bekezdését, hatályon kívül kell helyezni a megtámadott ítélet 65–70., 125., 126., 136., 137., 199., 262–264., 266. és 267. pontjában szereplő, elfogadhatatlanságra vonatkozó értékelését.

35 Egyébiránt a fellebbezők másodlagos jelleggel öt kifogást hoznak fel. E tekintetben a fellebbezők azt állítják, hogy a Törvényszék, először is, tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 140–142. és 201. pontjában megtagadta a keresetlevelükhöz csatolt táblázatok figyelembevételét, amelyek a világosan kifejtett jogkérdések alátámasztásaként hivatkozott bizonyítékok jegyzékeit tartalmazzák. Másodszor, a Törvényszék szerintük tévesen állapította meg ezen ítélet 143–147. pontjában, hogy a Bizottságnak felrótt kötelezettségszegés e keresetlevélből nem derül ki koherens és érthető módon. Harmadszor, a Törvényszék szerintük tévesen alkalmazta a jogot, amikor az említett ítélet 234. pontjában úgy vélte, hogy a fellebbezők a bizottsági határozatokkal ellentétben az EFSA részéről fennálló mulasztásokat vitatták, azon három panaszukra tekintettel, amelyekben azt állították, hogy nem került sor a jogvita tárgyát képező szója toxicitásának megfelelő értékelésére. Negyedszer, a Törvényszék szerintük tévesen alkalmazta a jogot, amikor nem indokolta világosan az ugyanezen ítélet 278–280. pontjában szereplő, a harmadik jogalap harmadik részével kapcsolatos értékelést, különösen, amikor mint megalapozatlanokat, elvetette az érveket, azzal az indokkal, hogy az ezen érvek alátámasztása érdekében előadott körülmények nem a vitatott határozat e rész keretében kifogásolt részét érintik, és hogy azokat nem ugyanúgy számozták, illetve csoportosították az elsőfokú eljárásban benyújtott keresetlevélben, mint a felülvizsgálati kérelemben. Végül ötödször, a Törvényszék szerintük tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 292. és 293. pontjában úgy ítélte meg, hogy az elsőként említett fellebbező által előadott érvek nem voltak kellően pontosak az ügy összetettségére tekintettel.

36 A Bizottság és a Monsanto szerint az első jogalapot el kell utasítani.

A Bíróság álláspontja

37 Emlékeztetni kell arra, hogy az 1367/2006 rendelet 10. cikkének (1) bekezdése értelmében az e rendelet 11. cikkében előírt feltételeknek megfelelő NGO indokolt kérelem útján az igazgatási aktus belső felülvizsgálatát kezdeményezheti azon uniós intézménynél vagy szervnél, amely azt a környezetvédelmi jog alapján fogadta el. Ha a szóban forgó igazgatási aktus tárgya – a jelen ügyhöz hasonlóan – a géntechnológiával módosított szójababot tartalmazó termékek forgalomba hozatalának engedélyezésére vonatkozik, ahogyan azt a jelen ítélet 14. pontja kifejti, a felülvizsgálati kérelem tárgya e rendelkezés alkalmazásában az ilyen engedély újbóli értékelése.

38 Az igazgatási aktus belső felülvizsgálata iránti kérelem tehát arra irányul, hogy megállapítsa az állítólagos jogellenességet, illetve az említett aktus megalapozottságának hiányát. A kérelmező ezt követően az 1367/2006 rendelet 10. cikkével együttesen értelmezett 12. cikkének megfelelően – hatáskör hiányára, lényeges eljárási szabályok megsértésére, a Szerződések vagy az ezek alkalmazására vonatkozó bármely jogi rendelkezés megsértésére vagy hatáskörrel való visszaélésre való hivatkozással – keresetet indíthat az uniós bíróság előtt a belső felülvizsgálat iránti kérelmet mint megalapozatlant elutasító határozattal szemben.

39 Az ilyen kereset nem alapulhat olyan új indokokon vagy bizonyítékokon, amelyek a felülvizsgálati kérelemben nem szerepeltek, máskülönben e kereset megfosztaná az ilyen kérelem indokolására vonatkozó, az 1367/2006 rendelet 10. cikkének (1) bekezdésében szereplő követelményt a hatékony érvényesülésétől és megváltoztatná az e kérelemmel indított eljárás tárgyát.

40 Ebből következik, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a megtámadott ítélet 69. pontjában megállapította egyrészt, hogy az elsőként említett fellebbező nem volt akadályoztatva abban, hogy az elsőfokú eljárásban a Bizottságnak a vitatott határozat elfogadására vonatkozó

hatáskörének hiányára, lényeges eljárási szabályok megsértésére, a Szerződések vagy az azok alkalmazására vonatkozó bármely jogi rendelkezés megsértésére vagy az említett aktus elfogadása során történt hatáskörrel való visszaélésre hivatkozzon, másrészt pedig, hogy a Bizottság nem volt köteles a fellebbező által az engedélyező határozat belső felülvizsgálata iránti kérelem benyújtása során szolgáltatott indokoktól eltérő indokokat megvizsgálni annak megállapítása érdekében, hogy e kérelem jelentős kétségeket vetett-e fel az említett engedély megadásának jogszerűségét illetően.

41 Ami a megtámadott ítélet 125., 126., 136., 137., 199., 262–264., 266. és 267. pontját érintő téves jogalkalmazást illeti, mivel a Törvényszék elutasította a belső felülvizsgálat iránti kérelemben nem szereplő indokokról vagy bizonyítékokról való döntést, a jelen ítélet 39. és 40. pontja alapján e tekintetben el kell utasítani a jogalapot.

42 Ami a jelen ítélet 35. pontjában összefoglalt öt másodlagos kifogást illeti, amelyekkel a fellebbezők azt állítják, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor egyes érveket elfogadhatatlanoknak, hatástalanoknak vagy megalapozatlanoknak nyilvánított, emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 256. cikkből, az Európai Unió Bírósága Alapokmánya 58. cikkének első bekezdéséből, valamint a Bíróság eljárási szabályzata 169. cikkének (2) bekezdéséből az következik, hogy a fellebbezésben pontosan meg kell jelölni a hatályon kívül helyezni kért határozat kifogásolt részeit, valamint az e kérelmet konkrétan alátámasztó jogi érveket. Így nem felel meg e követelményeknek és elfogadhatatlannak kell nyilvánítani azt a jogalapot, amelynek érvelése nem kellően egyértelmű és pontos ahhoz, hogy lehetővé tegye a Bíróság számára a jogszerűségi felülvizsgálat elvégzését, különösen azért, mert a jogalap alapjául szolgáló alapvető elemek nem tűnnek ki kellően összefüggően és érthető módon a fellebbezés szövegéből, amely e tekintetben homályosan és kétértelműen van megfogalmazva (lásd többek között: 2015. december 3-i Verband der Kölnisch-Wasser Hersteller kontra OHIM végzés, C-29/15 P, nem tették közzé, EU:C:2015:799, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

43 Az elsőként említett másodlagos kifogás tárgya a megtámadott ítélet 140–142., valamint 201. pontja, amelyek szövege a következő:

„140 Először is, mivel az elsőrendű felperes ebben az összefüggésben a keresetlevélnek »A géntechnológiával módosított növények glifozát alapú gyomirtószerrel való permetezésének hatásairól szóló táblázat« című I. mellékletében felsorolt szakirodalomra hivatkozott, emlékeztetni kell arra, hogy a jelen ügyben az elsőrendű felperes megelégszik azzal, hogy általános jelleggel azt állítja, hogy a módosított szója, annak megfelelője és a referenciaanyagok közötti különbségeket beazonosították, és e téren a legrelevánsabb bizonyíték a hivatkozott tudományos szakirodalom, hiszen az azt sugallja, hogy egy, a permetezés hatásáról szóló megfelelő tanulmány alapot adhatott volna további jelentős különbségek beazonosítására is.

141 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az Európai Unió Bírósága Alapokmányának 21. cikke és a Törvényszék 1991. május 2-i eljárási szabályzata 44. cikke 1. §-ának c) pontja értelmében minden keresetlevélnek tartalmaznia kell a jogvita tárgyát és a felhozott jogalapok rövid ismertetését. Ezek megjelölésének kellően világosnak és pontosnak kell lennie ahhoz, hogy az alperes előkészíthesse a védekezést, és a Törvényszék dönthessen a keresetről, adott esetben minden további információ nélkül. A kereset elfogadhatóságához az szükséges, hogy azok a lényeges ténybeli vagy jogi körülmények, amelyeken a kereset alapul, legalább röviden, de összefüggően és érthetően kitűnjenek magából a keresetlevélnek a szövegéből. Míg a keresetlevél szövegének egyes pontjait ugyan alátámaszthatják és kiegészíthetik a csatolt iratok meghatározott részeire történő hivatkozások, a más, akár a keresetlevélhez mellékelt iratokra való általános hivatkozás nem pótolhatja a jogi érvelés azon lényegi elemeinek hiányát, amelyeknek a fent említett rendelkezések szerint magában a keresetlevélben kell szerepelniük. A mellékleteket csak annyiban lehet figyelembe venni, amennyiben azok a felperesek beadványainak szövegében kifejezetten megjelenő jogalapokat vagy érveket támasztanak alá vagy egészítenek ki, és amennyiben pontosan meg lehet határozni, hogy melyek azok a bennük foglalt elemek, amelyek

az említett jogalapokat vagy érveket támasztják alá vagy egészítik ki. Továbbá nem a Törvényszéknek kell a mellékletekben megkeresnie és azonosítania azokat a jogalapokat és érveket, amelyek a kereset alapját képezőnek tekinthetők, hiszen e mellékleteknek pusztán alátámasztó és kisegítő szerepük van. Az Európai Unió Bírósága Alapokmánya 21. cikkének és a [Törvényszék] 1991. május 2-i eljárási szabályzata 44. cikke 1. §-a c) pontjának ezen értelmezése a válaszra is vonatkozik (lásd: 2013. március 14-i Fresh Del Monte Produce kontra Bizottság ítélet, T-587/08, EU:T:2013:129, 268–271. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

142 Ezen ítélkezési gyakorlat alapján hangsúlyozni kell, hogy a jelen kifogás megfogalmazása nem teszi lehetővé a Törvényszék számára, hogy adott esetben más, alátámasztásra szolgáló információk hiányában is dönteni tudjon, és a mellékletek puszta alátámasztó és kisegítő jellegével ellentétes lenne, ha azokat fel lehetne használni a keresetlevélben nem kellően egyértelműen és pontosan előadott állítások részletes bemutatására. Ennélfogva, mint elfogadhatatlant el kell utasítani a keresetlevél I. mellékletére vonatkozó azon érvelést, amely szerint a bőséges tudományos szakirodalmat, amely alátámasztja, hogy a géntechnológiával módosított növények bizonyos gyomirtó szerekkel való permetezése befolyásolja összetételüket, nem vették figyelembe.

[…]

201 Ráadásul, azt kell megállapítani, hogy bár a jelen kifogás keretében az elsőrendű felperes a keresetlevélnek a »B táblázat: a növény több összetevőjét és a Cry/toxines Bt proteinekkel szinergikus vagy kombinációs hatások kiváltására alkalmas kémiai anyagokat említő tudományos szakirodalom összefoglalása« című II. mellékletében felsorolt szakirodalomra hivatkozik, megelégszik annak általános kijelentésével, hogy a Bizottság figyelmen kívül hagyta ezt a szakirodalmat. A fenti 144. pontban idézett ítélkezési gyakorlat alapján a jelen kifogás ilyen megfogalmazása nem teszi lehetővé a Törvényszék számára, hogy adott esetben más, alátámasztásra szolgáló információk hiányában is dönteni tudjon, és a mellékletek pusztán alátámasztó és kisegítő jellegével ellentétes lenne, ha azokat fel lehetne használni a keresetlevélben nem kellően egyértelműen és pontosan előadott állítások részletes bemutatására. Ennélfogva, mint elfogadhatatlant el kell vetni azt az érvelést, amely szerint a Bizottság figyelmen kívül hagyta a keresetlevél II. mellékletében bemutatott szakirodalmat.”

44 E tekintetben a fellebbezők, a jelen ítélet 42. pontjában említett követelményeket megsértve, mindössze annak kifogásolására szorítkoznak, hogy a Törvényszék nem vette figyelembe az első fokon benyújtott keresetlevelükben egyértelműen kifejtett kifogásaik alátámasztásaként hivatkozott bizonyítékokat, anélkül hogy pontosan megjelölték volna azt jogi hibát, amelyet a Törvényszék vétett, különösen az Európai Unió Bírósága Alapokmánya 21. cikkének és a Törvényszék eljárási szabályzata 44. cikke 1. §-a c) pontjának értelmezése és alkalmazása során, vagy hogy a tények Törvényszék általi elferdítésére hivatkoztak volna.

45 Ilyen körülmények között az elsőként említett másodlagos kifogás elfogadhatatlan.

46 A másodikként említett másodlagos kifogás tárgya a megtámadott ítélet 143–147. pontja, amely a következőképpen szól:

„143 Másodszor, ami azt az érvet illeti, amely szerint a Bizottság »egy« – az EFSA összehasonlító vizsgálatának metodikájára jellemző – nyilvánvaló mulasztásra támaszkodott annak igazolása érdekében, hogy miért nem vizsgálta meg alaposabban a szóban forgó fehérjék halmozódása által okozott, előre nem látható hatások fennállásának igazolására alkalmas eltéréseket, meg kell állapítani, hogy az elsőrendű felperes nem fejti ki, hogy a [vitatott] határozatban pontosan milyen, a Bizottság részéről vétett »mulasztásra« gondolt. A jogalap jelen részében ugyanis nem jelöli meg azokat az indokokat, amelyek miatt úgy véli, hogy a Bizottság azon érve, amely szerint a módosított szójában jelenlévő, a daidzein- és genistein-szintek között beazonosított eltérések,

valamint a hagyományos referenciatermékében jelenlévő ugyanezen szintek közötti eltérések továbbra is a referenciaanyagokban kifejeződött hibahatáron belül maradtak, nyilvánvaló értékelési hibában szenved.

144 Ráadásul az elsőrendű felperesnek a […] [vitatott] határozat ellen felhozott érveiből nem tűnik ki egyértelműen, hogy melyek azok a statisztikailag jelentős eltérések, amelyeket a Bizottságnak konkrétan figyelembe kellett volna vennie, vagy amelyek az elsőrendű felperes szerint az összehasonlító elemzés módszertanát érintő nyilvánvaló mulasztás fennállására vonatkozó állításának alátámasztása szempontjából relevánsak.

145 Márpedig emlékeztetni kell arra, hogy a [Törvényszék] 1991. május 2-i eljárási szabályzatának 44. cikke 1. §-ának c) pontja előírja, hogy a keresetlevélnek tartalmaznia kell a jogvita tárgyát és a felhozott jogalapok rövid ismertetését. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ezeknek az elemeknek kellően egyértelműeknek és pontosaknak kell lenniük ahhoz, hogy lehetővé tegyék az alperes számára védekezésének előkészítését, a Törvényszék számára pedig – adott esetben további információk nélkül is – a keresetről való határozathozatalt. A jogbiztonság és a megfelelő igazságszolgáltatás biztosítása érdekében a kereset elfogadhatóságához szükséges, hogy az alapvető ténybeli és jogi elemek, amelyeken a kereset alapul, legalább röviden, de összefüggően és érthetően kitűnjenek magának a keresetlevélnek a szövegéből (lásd ebben az értelemben: 2013. január 11-i Charron Inox és Almet kontra Bizottság és Tanács végzés, T-445/11 és T-88/12, nem tették közzé, EU:T:2013:4, 57. pont).

146 Ezenkívül, tekintettel arra, hogy a jelen ügyben felhozott érvek nagymértékben szakmai tényekre vonatkoznak, tekintettel a szóban forgó terület összetettségére, a keresetlevél más részeire vagy más dokumentumokra való általános utalások és nem túl pontos hivatkozások alkalmazása nem felel meg a fenti 145. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat követelményeinek. Ugyanis, bár a más jogalapok keretében kifejtett elemekre való általános visszautalás esetén nem zárható ki, hogy azon alapvető ténybeli és jogi elemek, amelyekre a felperes alapoz, a keresetlevélben szerepelnek, fontos azonban, hogy a felperes azokat koherens és érthető módon mutassa be. Így különösen nem a Törvényszék feladata a valamely jogalap alátámasztása érdekében előadott valamennyi elemet megvizsgálni annak eldöntése érdekében, hogy ezek az elemek egyúttal valamely másik jogalapot is alátámaszthatnak-e, illetve hogy az adott ügyben mely elemek használhatók fel (lásd ebben az értelemben: 2006. szeptember 27-i Roquette Frères kontra Bizottság ítélet, T-322/01, EU:T:2006:267, 209. pont).

147 Ennélfogva, mivel nem tűnik ki koherens és érthető módon a keresetlevélből, hogy az elsőrendű felperes milyen »mulasztást« ró fel a Bizottságnak, az erre vonatkozó érvét mint elfogadhatatlant el kell utasítani.”

47 A fellebbezők azt állítják, hogy a megtámadott ítélet 143–147. pontjában szereplő értékelések tévesek, mivel ők a ténybeli és jogi elemeket az első fokon benyújtott keresetlevélben egyértelműen kifejtették. Márpedig, noha az e tekintetben hivatkozott téves jogalkalmazás annak kifogásolásából áll, hogy a Törvényszék nem határozott a megsemmisítés iránti kereset első jogalapjának más részeiben szereplő érvekről, meg kell állapítani, hogy a fellebbezők nem pontosították ezen érvek relevanciáját a Törvényszék által ezen ítélet 143–147. pontjában kifejtett megfontolásokra tekintettel.

48 Következésképpen a másodikként említett másodlagos kifogás elfogadhatatlan.

49 A harmadikként említett másodlagos kifogás a megtámadott ítélet 234. pontjára vonatkozik, amely szerint „mivel az elsőrendű felperes úgy véli, hogy az EFSA-nak meg kellett volna vizsgálnia a módosított szójával kapcsolatban esetlegesen felmerülő kölcsönhatások és szinergiák kockázatát az 1829/2003 rendeletből eredő kötelezettség alapján, meg kell állapítani, hogy nem hoz fel semmilyen, a [vitatott] határozat bármilyen jogellenességére utaló érvet, hanem csupán az EFSA mulasztásának megállapítására szorítkozik. Ennélfogva ezt az érvet mint hatástalant el kell utasítani.”

50 E tekintetben, bár a fellebbezők arra hivatkoznak, hogy a Törvényszék nem vette figyelembe a megsemmisítés iránti kereset második jogalapja harmadik részében szereplő egyéb kifogásokra vonatkozó érveiket, és emiatt tévesen állapította meg, hogy a fellebbezők az EFSA részéről fennálló mulasztást, nem pedig a vitatott határozat jogellenességét vitatták, meg kell állapítani, hogy a fellebbezők nem pontosították ezen érvek relevanciáját a Törvényszék által a megtámadott ítélet 234. pontjában kifejtett megfontolásokra tekintettel.

51 Ebből következik, hogy a harmadikként említett másodlagos kifogás elfogadhatatlan.

52 A negyedikként említett másodlagos kifogás a megtámadott ítélet 278–280. pontjára vonatkozik, amely a következőképpen szól:

„278 Meg kell állapítani, hogy a harmadik jogalap harmadik részének keretében felhozott érvek nem a […] [vitatott] határozat azon részére vonatkoznak, amely az elsőrendű felperes belső felülvizsgálata iránti kérelme »C1« érvének felel meg. Ami többek között az allergenitásra vonatkozó kiegészítő vizsgálatokat illeti, a Bizottság a […] [vitatott] határozatban egyáltalán nem hivatkozik az alkalmazott bizonyítékok bizonyító erejére vonatkozó megközelítésre *(weight-of-evidence approach)*, illetve a felperesek által hivatkozott tudományos publikációkra.

279 Márpedig meg kell jegyezni, hogy az elsőrendű felperes által a jelen rész keretében felhozott érvek valójában a […] [vitatott] határozat azon részére vonatkoznak, amely az elsőrendű felperes belső felülvizsgálat iránti kérelmében felvetett »C4« érvre vonatkozik, és amely a kiegészítő immunológiai hatások értékelésének hiányára vonatkozik.

280 Tekintettel arra, hogy az elsőrendű felperes által felhozott érvek a Bizottságnak a kiegészítő immunológiai hatások értékelésének hiányára vonatkozó érvekre adott válaszára vonatkoznak, nem pedig az allergenitásra vonatkozó kiegészítő kutatásokra vonatkozó érvekre, a harmadik jogalap harmadik részét, mint megalapozatlant, el kell utasítani, mivel az elsőrendű felperes nem terjesztett elő olyan bizonyítékot, amely alátámasztaná a Bizottság szóban forgó indokolásában vétett nyilvánvaló hibát.”

53 A fellebbezők szerint a Törvényszék nem indokolta megfelelően a megtámadott ítélet e pontjait, és mindenesetre tévesen alkalmazta a jogot, amikor azon az alapon utasította el az érveket, hogy a felülvizsgálati kérelemben és az első fokon előterjesztett keresetlevélben eltérő módon fejtették ki vagy számozták azokat.

54 Ami az állítólagosan elégtelen indokolást illeti, meg kell állapítani, hogy mivel a fellebbezők egyáltalán nem jellemezték az egyértelműség azon hiányát, amelyben szerintük az indokolás szenved, a negyedik kifogásuk e tekintetben elfogadhatatlan.

55 A Törvényszéknek felrótt állítólagos téves jogalkalmazást illetően hangsúlyozni kell, hogy e kifogás a megtámadott ítélet téves olvasatából ered. A megtámadott ítélet 278–280. pontjában ugyanis a Törvényszék nem azzal az indokkal utasította el az érveket, hogy azokat a felülvizsgálati kérelemben, illetve az első fokon előterjesztett keresetlevélben másként számozták vagy csoportosították. A Törvényszék amiatt utasította el a harmadik jogalap harmadik részét mint megalapozatlant, hogy az elsőrendű felperes nem terjesztett elő olyan bizonyítékot, amely azt bizonyítaná, hogy a Bizottság nyilvánvaló hibát vétett volna a szóban forgó indokolásban. Ennélfogva e tekintetben a negyedikként említett másodlagos kifogás nem megalapozott.

56 Következésképpen a negyedikként említett másodlagos kifogás részben elfogadhatatlan, részben pedig megalapozatlan.

57 Az ötödikként említett másodlagos kifogás a megtámadott ítélet 292. és 293. pontjára vonatkozik, amelyek a következőképpen szólnak:

„292 E tekintetben az elsőrendű felperes nem fejti ki, hogy melyek azok »a módosított szója és a hagyományos referenciaterméke közötti beazonosítható, statisztikailag jelentős eltérések«, amelyekre tekintettel az említett szója emberek és állatok általi fogyasztására vonatkozóan ellenőrzési tervet kellett volna készíteni, hogy melyek a jelen kereset első három jogalapja keretében felhozott azon érvek, amelyekből szerinte az következik, hogy fenntartották az engedélyt, de »semmiféle megfelelő értékelését nem végezték el annak az igénynek, hogy a forgalomba hozatalt követően bevezessék az emberi fogyasztás nyomon követését«, sem azokat feltételeket, amelyek alapján szerinte egy ilyen nyomonkövetési terv »megfelelő« lett volna. Meg kell állapítani, hogy egy ilyen, nem túl pontos kérelem – tekintettel a szóban forgó terület összetettségére – nem felel meg az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-ának c) pontjában előírt feltételeknek, amely rendelkezés megköveteli, hogy a kereset alapjául szolgáló alapvető ténybeli és jogi elemek magából a keresetlevél szövegéből koherens és érthető módon kitűnjenek.

293 A negyedik jogalapot tehát teljes egészében el kell utasítani, mivel az a [vitatott] határozatra vonatkozik.”

58 A fellebbezők vitatják a Törvényszék értékelését az első fokon benyújtott keresetlevél 227–230. pontjában kifejtett érvelésre hivatkozva, amely az e keresetlevél 80. és 97–119. pontjában kifejtett érvekre vonatkozik, és amelyből kitűnik, hogy a módosított szója és hagyományos referenciaterméke közötti statisztikailag jelentős eltérések miatt az említett szója emberek és állatok általi fogyasztásának ellenőrzésére vonatkozóan tervet kellett volna végezni.

59 Márpedig meg kell állapítani, hogy az elsőfokú eljárásban benyújtott keresetlevél 227–230. pontja nem utal e keresetlevél 80. és 97–119. pontjára. Ennélfogva nem úgy tűnik, hogy a Törvényszék elferdítette volna a tényeket, sem úgy, hogy tévesen alkalmazta volna a jogot, amikor az első fokon benyújtott keresetlevelet e tekintetben nem elég pontosnak minősítette és e tekintetben elfogadhatatlannak tekintette.

60 Következésképpen az ötödikként említett másodlagos kifogás megalapozatlan.

61 A fentiek összességéből következik, hogy mivel az első jogalap részben elfogadhatatlan, részben pedig megalapozatlan, azt el kell utasítani.

A második jogalapról

A felek érvei

62 Második jogalapjukkal a fellebbezők először is azt kifogásolják, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor az 1367/2006 rendelet 10. és 12. cikke alapján keresetet benyújtó NGO-kra lehetetlen bizonyítási terhet rótt. Szerintük tehát a megtámadott ítélet 67., 83. és 88. pontjában a Törvényszék egy igazgatási aktus belső felülvizsgálatát kérelmező személytől azt követelte meg, hogy olyan érdemi bizonyítékokat szolgáltasson, amelyek alkalmasak arra, hogy az aktus jogszerűségével kapcsolatos érdemi kétségeket megalapozzák, és ezáltal e területen a bizonyítási teher olyan megosztására vonatkozó szabályt alkalmazott, amelyet más jogi kontextusban szoktak alkalmazni. Ugyanis, míg a jelen ügyben a felülvizsgálat iránti kérelmek nyomán hozott határozatok ellen az 1367/2006 rendelet 12. cikke alapján indított keresetről van szó, a bizonyítási teher megosztására vonatkozó szabály, amelyet a Törvényszék a megtámadott ítéletben alkalmazott, a Bíróság által a forgalombahozatali engedélyek harmadik személyek általi vitatásával kapcsolatos jogvitákban alkalmazott szabály,

amelynek értelmében e személyeknek olyan érdemi bizonyítékokat kell előterjeszteniük, amelyek megalapozhatják az említett engedély megadásának jogszerűségére vonatkozó érdemi kétségeket. Végülis a fellebbezők szerint a felülvizsgálat iránti kérelmeknek éppen az a céljuk, hogy a kérelmezők által felvetett aggályok mint megalapozottak megállapításra kerüljenek.

63 Másodszor a fellebbezők azt kifogásolják, hogy a Törvényszék a bizonyítási teher ilyen megosztására vonatkozó szabályt az általa megfogalmazott azon értékeléssel nem összhangban lévő módon alkalmazta, amely szerint az NGO-k nem kötelesek bizonyítani, hogy a GMO-k nem biztonságosak. Így a Törvényszék szerintük a megtámadott ítélet 134., 135., 148–150., 157., 163–168., 170., 205–209., 217–224., 230., 231., 238–243., 246., 247., 256., 282., 287. és 289. pontjában tévesen vélekedett úgy, hogy a fellebbezők által benyújtott bizonyítékokból nem az derült ki, hogy a módosított szója nem biztonságos.

64 A Bizottság és a Monsanto úgy véli, hogy a második jogalapot ki kell zárni a vizsgálatból.

A Bíróság álláspontja

65 A második jogalap első része a megtámadott ítélet 67., 83. és 88. pontjára vonatkozik, amelyek a következőképpen szólnak:

„67 A felülvizsgálati okok megkövetelt módon való pontosítása érdekében, valamely igazgatási aktusnak a környezetvédelmi jog alapján történő belső felülvizsgálatát kérelmező személynek meg kell jelölnie minden olyan ténybeli elemet vagy jogi érvet, amely érthető kételyeket vet fel az uniós intézmény vagy szerv által az adott aktusban kifejtett értékelést illetően. Ugyanis, amint azt a Bizottság a viszonválaszban és a tárgyaláson is elismerte, a forgalombahozatali engedély megadását vitató harmadik félnek kell olyan érdemi bizonyítékokat szolgáltatnia, amelyek alkalmasak az említett engedély megadásának jogszerűségét illetően fennálló alapvető kétségek alátámasztására (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2015. május 21-i Schräder kontra CPVO ítélet, C-546/12 P, EU:C:2015:332, 57. pont).

[…]

83 Amint az a fenti 67. pontban megállapításra került, a felülvizsgálati okok megkövetelt módon való pontosítása érdekében, valamely igazgatási aktusnak a környezetvédelmi jog alapján történő belső felülvizsgálatát kérelmező személynek meg kell jelölnie minden olyan ténybeli elemet vagy jogi érvet, amely érthető kételyeket vet fel az uniós intézmény vagy szerv által az adott aktusban kifejtett értékelést illetően. Ugyanis a forgalombahozatali engedély megadását vitató harmadik személynek kell olyan érdemi bizonyítékokat és ténybeli elemeket szolgáltatnia, amelyek alkalmasak az említett engedély megadásának jogszerűségét illetően fennálló alapvető kétségek alátámasztására.

[…]

88 Ennélfogva, ellentétben azzal, amit a Bizottság [a vitatott] határozatban állít, nem hárulhat az elsőrendű felperesre annak »bizonyítása, hogy az [engedélyező] határozat sérti az 1829/2003/EK rendeletet«, neki csupán azon bizonyítékok halmazát kell szolgáltatnia, amelyek alátámaszthatják az érintett jogi aktus jogszerűségét illetően fennálló alapvető kétségeket.”

66 E tekintetben megjegyzendő, hogy – amint az az 1367/2006 rendelet (11) preambulumbekezdéséből, 2. cikke (1) bekezdésének g) pontjából és 10. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik – az ugyanezen rendelet 11. cikkében előírt feltételeknek eleget tevő valamennyi NGO jogosult az egyedi hatályú, jogilag kötelező és külső hatással járó igazgatási aktusok belső felülvizsgálata iránti kérelem benyújtására, amely kérelemnek pontosan meg kell meghatároznia a felülvizsgálat indokait.

67 A felülvizsgálatot kérelmező által valamely engedélyező határozat jogszerűségét illetően megfogalmazott olyan aggodalmak, amelyek nem ténybeli vagy jogi elemeken alapulnak, nem felelnek meg a jelen ítélet előző pontjában említett azon követelménynek, amely szerint a kérelemnek pontosan fel kell tüntetnie a felülvizsgálat indokait.

68 Amint arra a főtanácsnok az indítványának 68. pontjában lényegében rámutatott, a felülvizsgálat rendszerének lényege az, hogy a felülvizsgálatot kérelmező fél konkrét és pontos indokokat terjeszt elő, amelyek alkalmasak az engedélyező határozat alapjául szolgáló értékelésekkel kapcsolatban felmerült kétségek alátámasztására.

69 Ennélfogva a Törvényszék a megtámadott ítélet 67., 83. és 88. pontjában lényegében helyesen állapította meg, hogy a felülvizsgálati okok megkövetelt módon való pontos meghatározásához az igazgatási aktus belső felülvizsgálatát a környezetvédelmi jog alapján kérelmező személynek meg kell jelölnie azokat az alapvető ténybeli elemeket, illetve jogi érveket, amelyek alkalmasak az uniós intézmény vagy szerv által az adott jogi aktusban megfogalmazott értékelést illetően fennálló érthető, azaz alapvető kétségek alátámasztására.

70 Következésképpen e második jogalap első része megalapozatlan.

71 Ami a megtámadott ítélet 134., 135., 148–150., 157., 163–168., 170., 205–209., 217–224., 230, 231., 238–243., 246., 247., 256., 282., 287. és 289. pontjára vonatkozó kifogásokat illeti, meg kell állapítani, hogy az említett pontokból mindenesetre nem az derül ki, hogy a Törvényszék úgy ítélte volna meg, hogy a fellebbezők által benyújtott bizonyítékokból nem következik, hogy a módosított szója nem biztonságos.

72 Ebből következik, hogy mivel az említett kifogások megalapozatlanok, e jogalap második részét el kell utasítani.

73 A fentiekből következik, hogy a második jogalapot, mint megalapozatlant, el kell utasítani.

A harmadik jogalapról

A felek érvei

74 Harmadik jogalapjukkal a fellebbezők azt állítják, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 116–118., 268–270. és 281. pontjában tévesen vélte úgy, hogy az EFSA által közzétett iránymutatások nem kelthettek jogos elvárást azok későbbi tiszteletben tartását illetően, hiszen azok nem kötötték a Bizottságot, nem tartalmaztak pontos, feltétlen és egybevágó garanciát, és nem a Bizottságtól származnak, amelynek a feladata – mérlegelési jogkörének gyakorlása mellett – a végleges határozat meghozatala.

75 Szerintük a Bizottság nem hagyhatja egyszerűen, minden kellő indok nélkül figyelmen kívül az EFSA által közzétett iránymutatásokat, amelyek kifejezetten annak biztosítására irányulnak, hogy többek között az 1829/2003 rendeletben előírt jogi kötelezettségeket betartsák. Márpedig a Törvényszék szerintük lehetővé tette a Bizottság számára, hogy ezekre az iránymutatásokra támaszkodjon, amikor azokat „a kifogások elleni védőpajzsként” használta, ugyanakkor úgy vélte, hogy a Bizottság nem volt köteles megindokolni azt a tényt, hogy miért nem alkalmazta az említett iránymutatásokat.

76 A Bizottság és a Monsanto úgy véli, hogy a harmadik jogalapot ki kell zárni a vizsgálatból.

A Bíróság álláspontja

77 A megtámadott ítélet fellebbezők által kifogásolt pontjainak szövege a következő:

„116 Márpedig meg kell állapítani, hogy a szóban forgó iránymutatások nem tartalmaznak semmiféle olyan pontos, feltétlen és egybevágó garanciát az elsőrendű felperes számára, amelyre ez utóbbi az igazgatási aktusnak az 1367/2006 rendelet 10. cikke alapján benyújtott belső felülvizsgálata iránti kérelem keretében hivatkozhatott volna.

117 Harmadszor, az elsőrendű felperes arra az ítélkezési gyakorlatra hivatkozik, amely szerint az intézmények által kibocsátott útmutató jellegű dokumentumok megfelelhetnek e kritériumnak, és ezáltal jogos bizalmat kelthetnek (2005. június 28-i Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság ítélet, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P és C-213/02 P, EU:C:2005:408, 209–211. pont). E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a szóban forgó iránymutatásokat nem a Bizottság fogadta el, amelynek feladata az engedélyező határozat, valamint az igazgatási aktus belső felülvizsgálata iránt az 1367/2006 rendelet 10. cikke alapján benyújtott kérelem tárgyában hozott határozat elfogadása. Ezenfelül meg kell jegyezni, hogy ez az ítélkezési gyakorlat azokra az esetekre vonatkozik, amelyekben valamely intézmény, ilyen iránymutatások elfogadásával, saját magát korlátozza a mérlegelési jogkörének gyakorlásában és nem térhet el e szabályoktól, különben szankcionálni fogják őt emiatt. A szóban forgó iránymutatások ugyanakkor egyáltalán nem korlátozzák a Bizottság mérlegelési mozgásterét, azok az engedély kérelmezőinek szólnak, akikre nem rónak semmiféle kötelezettséget.

118 Ezen okok miatt tehát azt kell megállapítani, hogy az EFSA iránymutatásai nem kötik a Bizottságot a saját maga által végzett vizsgálat, illetve felülvizsgálat során, bár természetesen a Bizottság dönthet úgy is, hogy azokat az előtte indított ügyekben végzett értékelés hátttereként alkalmazza.

[…]

268 Másodszor, az allergenitásra vonatkozó tudományos vélemény jelen ügyben való relevanciáját illetően azt kell megállapítani, hogy az a preambulumában kimondja, hogy az az allergiák és élelmiszerallergiák egyes aspektusaira vonatkozik, és hogy átfogó jelleggel felülvizsgálja az újonnan kifejeződött fehérjék, valamint a géntechnológiával módosított élelmiszerek és takarmányok allergenitási potenciáljának értékelésére szolgáló módszereket.

269 Az allergenitásra vonatkozó tudományos vélemény elismeri, hogy figyelembe kell venni a géntechnológiával módosított élelmiszerek allergenitásának konkrét kockázatát a kisgyermekeknél, és tekintetbe kell venni a népesség ezen alcsoportjainak emésztési fiziológiáját illetően fennálló eltéréseket. A vélemény szerint ugyanis a kiskorú gyermekek bélrendszerének első szenzibilizációját elősegítheti a lokális immunrendszer éretlensége, valamint a bélflóra hiányos védekezőképessége, illetve a felnőtteknél megfigyelt értékekhez képest magasabb gyomorsav-pH miatt a fehérjék pepszin segítségével történő, nem tökéletes lebontása.

270 Kétségtelen, hogy az allergenitásra vonatkozó tudományos vélemény már a szövege szerint sem állítja, hogy olyan iránymutatásokat tartalmazna, amelyeket az EFSA majd minden egyes ügy iratainak vizsgálatánál alkalmazni fog. Ráadásul, amint az a fenti 110–118. pontban kifejtésre került, az EFSA tudományos véleménye nem köti a Bizottságot az engedély iránti kérelmek vagy a belső felülvizsgálat iránti kérelmek vizsgálata során. Ennélfogva, mivel az elsőrendű felperes arra hivatkozik, hogy a Bizottság a belső felülvizsgálat iránti kérelmek vizsgálatánál kötve lett volna az allergenitásra vonatkozó tudományos vélemény által, ezt az érvet mint megalapozatlant el kell utasítani.

[…]

281 Mindenképpen el kell utasítani az elsőrendű felperes azon érvét is, amely szerint ő jogos elvárásokkal rendelkezett arra vonatkozóan, hogy az EFSA a fenti 110–118. pontban kifejtett okok miatt tiszteletben tartja saját iránymutatásait.”

78 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a megtámadott ítélet 113. pontjában a Törvényszék először is úgy ítélte meg, hogy egyrészt az 1829/2003 rendelet 5. cikkének (8) bekezdése és 17. cikkének (8) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az EFSA részletes iránymutatásokat tesz közzé annak érdekében, hogy segítse a kérelmezőt az engedély iránti kérelmének elkészítésében és benyújtásában, másrészt pedig, hogy az EFSA-iránymutatások célja az, hogy az engedélykérőtől a kérelme benyújtása során megkövetelt elemeket megfelelő szerkezetbe foglalja, és nem az a célja, hogy olyan harmadik személyeket ruházzon fel azzal a joggal, hogy ennek alkalmával bizonyítékokat szolgáltathassanak, mint például a TestBioTech. A megtámadott ítélet 115. pontjában másodszor az áll, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a bizalomvédelem elve minden jogalanyt megillet, akiben az uniós közigazgatási szervezetrendszer megalapozott elvárásokat keltett azáltal, hogy számára a megengedett és megbízható forrásokból származó pontos, feltétlen és egybevágó garanciákat adott.

79 A megtámadott ítélet 113. és 115. pontját a fellebbezők nem vitatták.

80 Márpedig a Törvényszék azáltal, hogy ezen ítélet 116. pontjában megállapította, hogy a szóban forgó iránymutatások nem tartalmaztak semmiféle olyan pontos, feltétlen és egybevágó garanciát az elsőrendű felperes irányában, amelyre ez utóbbi az igazgatási aktus belső felülvizsgálata iránt az 1367/2006 rendelet 10. cikke alapján benyújtott kérelem keretében hivatkozhat, csupán levonta az említett ítélet 113. és 115. pontjában szereplő, nem vitatott következtetéseket.

81 E körülményekre tekintettel semmiféle téves jogalkalmazás nem állapítható meg a megtámadott ítélet 116. pontjában.

82 Mivel az említett 116. pontból kitűnik, hogy a fellebbezők az igazgatási aktus belső felülvizsgálata iránt az 1367/2006 rendelet 10. cikke alapján benyújtott kérelem benyújtásakor nem hivatkozhatnak az EFSA-iránymutatásokra, az arra alapított kifogások, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 117. és 118. pontjában állítólag tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy ezeket az iránymutatásokat nem a Bizottság fogadta el, és azok nem kötik a Bizottságot, hatástalanok.

83 Ebből következik, hogy a harmadik jogalap annyiban, amennyiben a megtámadott ítélet 116–118. pontját érintő téves jogalkalmazáson alapul, részben megalapozatlan, részben pedig hatástalan.

84 Mivel semmilyen önálló kifogásra nem hivatkoztak a megtámadott ítélet 268–270. és 281. pontjával szemben, amelyek ezen ítélet 110–118. pontjára utalnak vissza, a harmadik jogalapot e tekintetben el kell utasítani.

85 Az előzőekben kifejtettekből az következik, hogy a harmadik jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

A negyedik jogalapról

A felek érvei

86 Negyedik jogalapjukkal a fellebbezők azt állítják, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 176–192., 213., 214., 216., 217., 222–224., 229–231. és 271–277. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság nem volt köteles eleget tenni az 1829/2003 rendelet és az EFSA által közzétett iránymutatások által megkövetelt kétlépcsős biztonsági

vizsgálatnak, és hogy az első szakasz, azaz a géntechnológiával módosított kultúra és a vele összehasonlított kultúrák összevetése önmagában is elegendő lehet az e rendeletben foglalt kötelezettségek teljesítéséhez.

87 A fellebbezők úgy érvelnek, hogy a Bizottság a Törvényszék előtti eljárásban azt állította, hogy nem volt szükség további kutatásokra a jogvita tárgyát képező szója alapvető egyenértékűségére és az egyes szülők tekintetében végzett értékelésekre vonatkozó következtetések miatt. Márpedig a Törvényszék a megtámadott ítélet 176–192. pontjában helyt adott ennek az érvnek, amikor úgy ítélte meg, hogy ezen iránymutatások nem követelik meg, hogy a toxicitás, az allergenitás és a transzformációnak a GMO-kra gyakorolt hatásainak értékelését el lehessen végezni, amennyiben nem állnak fenn a halmozódások közötti kölcsönhatást igazoló tényezők. A Törvényszék szerintük azt állította, hogy az említett iránymutatások esetenkénti megközelítést írnak elő, amelynek alapján főszabály szerint nem kizárt a korlátozott toxicitás értékelése.

88 A fellebbezők szerint az ilyen indokolás téves, és ellentétes az 1829/2003 rendelet által előírt kötelezettségekkel. Először is, nem említi az 1829/2003 rendelet (6) preambulumbekezdését, amelynek értelmében bár a lényegi egyenértékűség kulcsfontosságú lépés a géntechnológiával módosított élelmiszerek biztonságának értékelési eljárásában, önmagában nem számít biztonsági értékelésnek. Szerintük a Törvényszék nem fejtette ki azokat az indokokat, amelyek miatt az értékelése összhangban áll e preambulumbekezdéssel, és annak világos megjelölésével, hogy az 1829/2003 rendelet arra irányul, hogy előírja az egyes GMO-k részletes biztonsági értékelését, amely túlmutat az alapvető egyenértékűség értékelésén. Másodszor, az EFSA által közzétett iránymutatásokból egyértelműen kitűnik, hogy az egyes GMO-k ártalmatlanságának értékelését akkor is megkövetelik, ha az korlátozott. Harmadszor, a Törvényszék a megtámadott ítélet 191. pontjában szerintük lényegében helyt adott azon érvnek, amely szerint csak összehasonlító elemzést kellett végezni. Szerintük a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy az összehasonlító elemzésre vonatkozó adatok értékelésének elvégzése mentesítette őt a biztonság értékelése alól a második szakaszban. A Törvényszék által ezzel kapcsolatban vétett hiba szerintük a megtámadott ítélet 213., 214., 216., 217., 222–224., 230. és 231. pontjában szereplő indokokat illetően is releváns, amelyek szerint az EFSA által elfogadott összehasonlító vizsgálatok a második szakaszban végzett biztonsági értékelés céljából végzett vizsgálatot képeztek, illetve ezen ítéletnek az allergenitással kapcsolatos elégtelen értékeléséről szóló 271–275. és 277. pontjában szereplő indokokat illetően is releváns.

89 A Bizottság és a Monsanto úgy véli, hogy a negyedik jogalapot ki kell zárni a vizsgálatból.

A Bíróság álláspontja

90 Meg kell jegyezni, hogy a megtámadott ítélet 176–185. pontja lényegében leíró jellegű, és hogy a fellebbezők a negyedik jogalapjukban nem utalnak arra, hogy e pontokban a Törvényszék tévesen alkalmazta volna a jogot. Ezen ítélet 186. és 187. pontjában a Törvényszék megállapítja, hogy a vitatott határozat – a TestBioTech állításaival ellentétben – az állandó ítélkezési gyakorlat által értelmezett EUMSZ 296. cikk második bekezdésére tekintettel kellően indokolt. Márpedig a fellebbezők e tekintetben nem hivatkoznak téves jogalkalmazásra.

91 A fellebbezők által a negyedik jogalapjuk keretében felhozott kifogásokra tekintettel, csak az említett ítélet 188–192. pontját kell e jogalap tárgyát képezőnek tekinteni.

92 E pontok szövege a következő:

„188 Mivel az elsőrendű felperes úgy véli, hogy a Bizottság elvi síkon nem hivatkozhat a „megfelelő toxikológiai vizsgálat” elvégzése hiányának alátámasztásaként az összetételek alapvető egyenértékűsége fennállásának megállapítására, először is meg kell jegyezni, hogy a fenti

177–179. pontban említett valamennyi útmutató jellegű dokumentum előírja, hogy a toxicitás értékelésének terjedelmét esetről esetre kell meghatározni, és hogy lehetséges a korlátozott toxicitás értékelése is, ami tehát főszabály szerint nem kizárt.

189 Ezenfelül az elsőrendű felperes nem hivatkozik a fenti 177–179. pontban említett útmutató dokumentumok egyetlen olyan szakaszára sem, amelyek álláspontja szerint sértenék az 1829/2003 rendelet valamely rendelkezését.

190 Ezt követően meg kell állapítani, hogy az elsőrendű felperes a beadványaiban nem ad magyarázatot arra, hogy véleménye szerint a jelen ügyben miben állt volna a »megfelelő« toxikológiai értékelés.

191 Végül, amint arra a Bizottság az ellenkérelemben hivatkozik, és amint az a fenti 180–183. pontban ismertetett, 2012. január 25-i tudományos vélemény tartalmából kitűnik, a jelen ügyben a halmozódás értékelését megelőzte a módosított szója két, géntechnológiával módosított szülőjének értékelése, amely egy összehasonlító, molekuláris jellemzéssel és toxikológiai, táplálkozási és a potenciális allergenitással kapcsolatos elemzéssel kiegészített összehasonlító megközelítést tartalmaz. A két szülőhöz fűződő ezen kockázatértékelést kiegészítette a halmozódásnak és ez utóbbinak a géntechnológiával módosított két szülő közötti esetleg szinergikus vagy káros hatások értékelése céljából végzett molekuláris jellemzésének összehasonlító elemzése. A Bizottság szerint az EFSA a géntechnológiával módosított szülők tekintetében gyűjtött összes információ alapján, valamint a halmozódás alapján értékelte a kiegészítő toxikológiai elemzés elvégzésének szükségességét. A Bizottság tehát szintén helyesen véli úgy, hogy az EFSA nem korlátozta a halmozódáshoz köthető kockázatok elemzését összehasonlító elemzésre, hanem – tekintettel a transzformációs események halmozódására – a toxicitás potenciális emelkedésének értékelését végezte el.

192 Ebből következik, hogy az az érv, amely szerint elvi síkon a Bizottság nem hivatkozhat az összetételek alapvető egyenértékűsége fennállásának megállapítására a »megfelelő toxikológiai vizsgálat« elvégzésének kizárása érdekében, nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy [a vitatott] határozatban a Bizottság nyilvánvaló mérlegelési hibát vétett volna. Következésképpen a második jogalap első részét mint megalapozatlant el kell utasítani.”

93 A megtámadott ítélet 191. pontjából az derül ki, hogy a fellebbezők állításaival ellentétben a Törvényszék nem úgy ítélte meg, hogy csak a módosított szójának és megfelelőjének összehasonlító vizsgálata lehet elegendő alap ahhoz, hogy ne végezzék el a toxikológiai vizsgálatot, és hogy megállapítsák a GMO biztonságosságát. A Törvényszék ugyanis egyrészt figyelembe vette azt, hogy ezen összehasonlító elemzést többek között egy toxikológiai elemzéssel egészítették ki a módosított szója géntechnológiával módosított két szülője közötti esetleges szinergikus vagy káros hatások értékelése keretében, másrészt pedig azt, hogy a halmozással összefüggő kockázatok értékelése nem csupán egy összehasonlító elemzésre korlátozódott, hanem a toxicitás esetleges növekedésére is vonatkozott.

94 Ezenkívül a Törvényszék a megtámadott ítélet 188. pontjában megállapította, hogy az ugyanezen ítélet 177–179. pontjában említett útmutató jellegű dokumentumok mindegyike úgy rendelkezik, hogy a toxicitás értékelésének terjedelmét esetről esetre kell meghatározni, és hogy lehetséges a korlátozott toxicitás értékelése is, ami tehát főszabály szerint nem kizárt.

95 Közelebbről, a megtámadott ítélet 177. pontja kiemeli, hogy a géntechnológiával módosított növények és az állati takarmányok kockázatainak értékeléséről szóló, a [z EFSA-Q-2003-005, The EFSA Journal (2006) 99., 1-100. sz. kérdés] a toxicitás értékelését illetően azt írja elő, hogy a toxikológiai vizsgálatok szükségességét a biztonságosság értékelése keretében esetről esetre kell vizsgálni, és azt a géntechnológiával módosított termék és a referenciaterméke közötti különbségek értékelésének eredménye határozza meg.

96 Márpedig e megközelítés semmi esetre sem összeegyeztethetetlen az 1829/2003 rendelet (6) preambulumbekezdésével, amelynek értelmében, bár a lényegi egyenértékűség kulcsfontosságú lépés a géntechnológiával módosított élelmiszerek biztonságának értékelési eljárásában, önmagában nem számít biztonsági értékelésnek, hiszen e preambulumbekezdés nem zárja ki a toxicitás értékelése terjedelmének esetről esetre történő meghatározásának lehetőségét.

97 Egyébiránt ez a megközelítés nem ellentétes az 1829/2003 rendelet 5. cikke (3) bekezdésének f) pontjával, amelyre a fellebbezők a jogalapjuk alátámasztása érdekében utalnak, és amely előírja, hogy a GMO-k forgalomba hozatalára vonatkozó engedély iránti kérelem magában foglalja „a megfelelő információk és adatok által alátámasztott elemzést, amelyek azt mutatják, hogy az érintett élelmiszer jellemzői nem térnek el a referenciatermék jellemzőitől, figyelembe véve az e jellemzők természetes változásaira elfogadott határértékeket és a 13. cikk (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott feltételeket, vagy az élelmiszer címkézésére vonatkozó, a 13. cikk (2) bekezdése a) pontjának és a (3) bekezdésének megfelelően tett javaslatot.”

98 A fentiekből következik, hogy a fellebbezők nem bizonyították, hogy a megtámadott ítélet 188–192. pontjában a Törvényszék tévesen alkalmazta volna a jogot.

99 Mivel a megtámadott ítélet 213., 214., 216., 217., 222–224., 229–231. és 271–277. pontjával szemben nem hoztak fel egyetlen önálló kifogást sem, a jelen ítélet előző pontjában szereplő megállapításra tekintettel úgy kell tekinteni, hogy a negyedik jogalap e tekintetben nem megalapozott.

100 Az előzőekben kifejtettekből az következik, hogy a negyedik jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

Az ötödik jogalapról

A felek érvei

101 Ötödik jogalapjukkal a fellebbezők azt állítják, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 233. és 289. pontjában tévesen alkalmazta a jogot, amikor a 396/2005 rendeletre támaszkodott az arra alapított kifogásuk egyes elemeinek elutasításánál, hogy a Bizottság tévesen mulasztotta el a jogvita tárgyát képező szója potenciális toxicitásának kellően teljes vizsgálatát, és ez utóbbi kihatásainak a forgalombahozatali engedély megadását követő ellenőrzését.

102 A fellebbezők szerint a 396/2005 rendelet nem csökkenti a többek között az 1829/2003 rendelet 14. és 16. cikkében előírt kötelezettségeket, sem pedig a forgalombahozatali engedély utólagos ellenőrzésére vonatkozó kötelezettségeket. Amennyiben egy adott GMO permetezése a környezetre, az emberi egészségre és az állati egészségre gyakorolt káros hatásokkal jár a halmozódás vagy genetikai módosulások miatt, e hatásokat az 1829/2003 rendelet alkalmazásával kell megvizsgálni és megállapítani.

103 A Bizottság és a Monsanto úgy véli, hogy az ötödik jogalapot ki kell zárni a vizsgálatból.

A Bíróság álláspontja

104 A megtámadott ítélet 233. és 289. pontja a következőképpen szól:

„233 Ezt követően, ami a 396/2005 rendeletnek a jelen ügyben való alkalmazására vonatkozó érvet illeti, meg kell állapítani, hogy – amint arra a Bizottság helyesen hivatkozik – a maximális szermaradvány-tartalom meghatározása érdekében a 396/2005 rendelet rendelkezései alapján

végzett vizsgálatokat és kiigazításokat a módosított szója tekintetében, a glifozát- vagy gyomirtószertűrő szóják figyelembevétele céljából, az említett rendelet szerinti vizsgálat keretében, nem pedig az 1829/2003 rendelet alapján kell elvégezni.

[…]

289 Mindenesetre, mivel az elsőrendű felperes érve arra irányul, hogy megkérdőjelezze a Bizottság megfontolásainak megalapozottságát, meg kell állapítani, hogy a fenti 287. pontban kifejtett megfontolásokra tekintettel az elsőrendű felperes nem bizonyít [a vitatott] határozatban semmiféle nyilvánvaló értékelési hibát. Ráadásul, amint az a jelen ítélet 233. pontjában kifejtésre került, a maximális szermaradvány-tartalom meghatározása érdekében a 396/2005 rendelet rendelkezései alapján végzett vizsgálatokat és kiigazításokat a módosított szója tekintetében, a glifozát- vagy gyomirtószer-tűrő szóják figyelembevétele céljából, az említett rendelet szerinti vizsgálat keretében, nem pedig az 1829/2003 rendelet alapján kell elvégezni.”

105 E tekintetben meg kell jegyezni – amint azt a Bizottság is megjegyezte –, hogy a fellebbezők nem terjesztettek elő olyan érveket, amelyek bizonyítanák a megtámadott ítélet 233. és 289. pontjában szereplő megállapítás téves jellegét.

106 Így, bár igaz, hogy az 1829/2003 rendelet fellebbezők által idézett 16. cikke (1) bekezdésének a) pontja úgy rendelkezik, hogy a géntechnológiával módosított takarmányok nem gyakorolhatnak kedvezőtlen hatást az emberi egészségre, az állati egészségre vagy a környezetre, ez nem változtat azon, hogy sem e rendelkezés, sem az említett rendelet bármely más rendelkezése nem követeli meg, hogy a GMO engedélyezési eljárása keretében megvizsgálják a peszticidek esetleges használatával kapcsolatos hatásokat.

107 Egyébiránt azt is meg lehet állapítani, hogy a 396/2005 rendelet sem az 1829/2003 rendeletre, sem az e rendelet hatálya alá tartozó GMO-k engedélyezési eljárására nem utal vissza.

108 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a fellebbezők által hivatkozott téves jogalkalmazás nem nyert bizonyítást.

109 Ebből következően az ötödik jogalapot mint megalapozatlant ki kell zárni a vizsgálatból.

110 Mivel a fellebbezés alátámasztásaként felhozott jogalapok egyikének sem lehet helyt adni, a fellebbezést teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

111 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről. Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése alapján, amelyet ugyanezen szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

112 Az eljárási szabályzat 184. cikkének (4) bekezdése alapján a Bíróság elrendelheti, hogy a beavatkozó felek maguk viseljék saját költségeiket.

113 Mivel a fellebbezők pervesztesek lettek, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell őket a saját, valamint a Bizottság költségeinek viselésére.

114 A Monsanto, amely beavatkozó fél az elsőfokú eljárásban, maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A Bíróság a fellebbezést elutasítja.**

2) **A TestBioTech eV, a European Network of Scientists for Social and Environmental Responsibility eV és a Sambucus eV viseli saját költségeit, valamint az Európai Bizottság költségeit.**

3) **A Monsanto Europe és a Monsanto Company maga viseli saját költségeit.**

Aláírások